СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LI. Ч. 32. Джерзі Сити, Н. Дж., четвер, 18-го лютого 1943. No. 32. Jersey City, N. J., Thursday, February 18, 1943. VOL. LI.
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

БОРОТЬБА З ТИМИ, ЩО АБСЕНТУЮТЬСЯ У ВОЄННІЙ ІНДУСТРІЇ

ВАШИНГТОН. — Вже від довшого часу уряд ломить собі голову над тим, як знайти спосіб, щоби зменшити число тих, що працюють у воєнній промисловості, а часто не приходять до роботи. Досліди над цею справою, що були переведені на побережжю Пацифіку, виказують, що там втрачено через те 10,700,000 годин людської праці, а через страйки ще додатково 167,000 годин такої праці. Ось це є і причиною, що Конгресовий Комітет для морських справ є за законопроект, який заставить заряди фабрик подавати Асентерунковим Комісіям в певному часі точні звіти щодо тих, що не приходять до роботи з зазначенням, чи їх дасться за те виправдати, а як дасться, то чому. В противному разі робітники, що були звільнені від військової служби через те, що працюють у воєнному промислі, будуть покликувані до служби в маринарці.

Такі звіти будуть виставляти заряди фабрик воєнної промисловости що три місяці, якщо перейде згаданий закон. З ріжних фабрик доносять, що треба було позвільнювати багато робітників, бо часто абсентувались.

ЩЕ ОДИН ПОДАТКОВИЙ ПЛЯН.

ВАШИНГТОН. — Конґресмен Давтон, голова Буджетового Комітету, запропонував компромісове полагодження пляну Ромля в справі плачення доходового податку. Ромль є за те, щоби платити відразу податок, як побираємо платні в 1943 році. Дехто думає, що таким чином буде дарований податок за 1942 рік. Так в дійсности не є, бо і після пляну Ромля платимо за 1942 рік, але з доходів 1943 року. Конґресмен Давтон пропонує, щоби заплатити за 1942 рік половину податку, а за 1943 рік платити відразу, так, як цього домагається державна скарбниця. Та секретар скарбу є теж і проти пропозиції Давтона. Він за те, щоби платити обидва податки, бо інакше спричинемо буджетовий хаос.

КАЖУТЬ, ЩО ТИМОШЕНКО В ВАШИНҐТОНІ.

ВАШИНҐТОН. — Тому, що надійшла з Лондону поголоска, що маршал Тимошенко, совєтський воєнний герой, перебуває в Вашинґтоні, кореспонденти запитали про це президента Рузвелта підчас пресової конференції. Президент відповів жартом, щоб газетярі запитали про це „Монни Лізи", маючи на думці славний образ Леонарда да Вінчі, що представляє жінку з нерозгаданою усмішкою.

МАДАМ ЧЯНҐ КАЙ-ШЕК У КОНҐРЕСІ.

ВАШИНҐТОН. — Мадам Чянґ Кай-шек, дружина начального вожда демократичного Китаю, уже вийшла з шпиталю і прибуде до Білого Дому як гостя президента і пані Рузвелт. В четвер буде промовляти в сенаті й палаті послів, а потім поїде відвідати Велеслі Каледж, де вона давніше ходила до школи.

ДУМАЮТЬ, ЩО ФІНЛЯНДІЯ ГОТОВА ЗАМИРИТИСЬ.

ВАШИНҐТОН. — В урядових колах припускають, що тепер є добра нагода для Фінляндії закінчити війну з Совєтами і вицофатись з спілки з Гітлером. З фінського боку знову додають, що це буде можливе, як Німеччина буде змушена далі цофатись, головно над Балтиком, та як Совєти захочуть зректись фінської твердині Гангоє, що її забрали в 1940 році. Знову інші мало мають на це надії, бо того переконання, що дальші совєтські воєнні успіхи відновлять старий російський імперіялізм і Росія буде забирати все те, що належало до неї ще в 1914 році.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДНОСИТЬ ЗНАЧІННЯ ЗДОБУТТЯ ХАРКОВА.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт приписує велику вагу тому, що Совєти заняли Харків. Каже, що таким чином Німеччина стріне на великі перешкоди, якщоб захотіла з весною розпочинати контрофензиву.

ДІСТАНУТЬ „СВАСТИКУ" ЗА АБСЕНТОВАННЯ.

НЮ БРИТЕН. — „Ди Ню Бритен Машін Компані" даватиме у найближчий понеділок дуже цікаву нагороду. Ото той департамент компанії, що виказує найбільше число таких, що не приходять правильно до роботи, дістане в нагороду націстівську „свастику". Роздача ось таких „нагород" буде відбуватись кожного понеділка.

МОЖЕ ТЕПЕР УЖЕ БУДЕ ПОРЯДОК.

ВАШИНҐТОН. — Від якогось часу пишуть багато про те, що між поодинокими відділами ріжних департаментів в Вашинґтоні нема згоди, та що тертя відбуваються погано на цілій продукції. Ось це є причина, чому Доналд М. Нелсон, голова Ради Воєнної Продукції, звільнив Фердинанда Еберстедта з становища заступника голови. Місце уступившого займе Чарлз Е. Вилсон, бувший президент Дженерел Електрик Корпорейшен.

Американці Знищили або Тяжко Ушкодили 17 Японських Кораблів

ВАШИНҐТОН. — З комунікату маринарки виходить, що довкола Соломонських островів відбулись в часі між 29. січнем і 4. лютим дуже важкі морські й повітряні бої. Ось та боротьба, щодо якої ще не проголошується подробиць, коштувала японців дуже дорого, бо затоплено або тяжко ушкоджено їм американськими силами 15 воєнних кораблів, а дня 7. лютого американські летуни ушкодили ще два ворожі кораблі. Значить, що разом знищено 17 ворожих кораблів.

НЕ ОБІЙШЛОСЯ БЕЗ ВТРАТ З НАШОГО БОКУ

Коли була така довга і завзята боротьба, то природне, що й американці потерпіли втрати. Отже проголошено, що ворогови вдалось затопити тяжкий кружляк „Шікаґо", а також знищено один американський контрторпедовець. Та це не є те, що розповідає японська пропаґанда, яка розголошує через радіо, що американці втратили три панцирники, чотири кружляки та поменші кораблі. Комунікат маринарки вияснює справу і опрокидує неправду.

ЗБИРАЮТЬ НА НОВИЙ КРУЖЛЯК

ШІКАҐО. — Місто Шікаґо зачне негайну акцію в справі продажі бондів на суму $40,000,000 і то на протязі 40 днів, а це на те, щоби допомогти будові нового панцирника „Шікаґо", на місце того, що його затопили япнці. Будова такого панцирника коштує біля 30 міліонів долярів.

ПРОТИ ДАЛЬШОЇ ПІДВИШКИ ЦІН

ВАШИНҐТОН. — Прентис Бравн, Адміністратор Цін, виразно підкреслив, що він і надалі є за те, щоби не підвищати цін на товари. Він каже, що якщо задержимо ціни на теперішній висоті, то на тому весь загал і уряд заробляте в 1943 році сто біліонів долярів.

ПРОТИ „МЯСНОЇ ЧОРНОЇ БІРЖИ"

ВАШИНҐТОН. — Секретар Викард добачує велике нещастя, якщо не знайдемо способу на „мясні чорні біржі", що курсують, наприклад, в Ню Йорку і підносять ціни на мясо надзвичайно високо. Секретар каже далі, що населення споживає тепер більше мяса ніж бувало, а це тому, що люди більше працюють і мають більше гроша.

Журба за Повоєнну Авіяційну Конкуренцію

ЛОНДОН. — Професор Оґілві виголосив в Університетськім Колеґії в Лондоні відчит про повоєнну авіяцію. Він висказував побоювання, що зо закінченням війни може піти між державами вбивча конкуренція на цьому полі, якщо до цього часу держави не вспіють зробити якоїсь інтернаціональної угоди про регуляцію авіяції.

ПЛЯНУЮТЬ ОЛІМПІЙСЬКІ ГРИЩА ДЛЯ ВОЯКІВ АЛІЯНТІВ

ЛОНДОН. — На наступне літо плянується олімпійські грища для вояків аліянтських армій. Програма мала би бути обмежена до двяти точок.

ПАРТІЯ ПРАЦІ НАПИРАЄ ЗА ПЛЯНОМ БЕВЕРИДЖА

ЛОНДОН. — Британський уряд заявив у британськім парляменті, що він готов приняти плян Бевериджа в засаді, але аж на повоєнний час. Проти заяви виступила Британська Партія Праці з домаганням, аби проект перевести в життя якнайскорше.

КАРДИНАЛ СПЕЛМЕН НА РОЗМОВІ В ҐЕНЕРАЛА ФРАНКА

МАДРИД. — Нюйорський кардинал Спелмен відбув 70-хвилеву конференцію з еспанським диктатором Франком. Він бачився вже передтим з визначними епископами Еспанії й еспанським міністром заграничних справ. Він виїдить до Ватикану літаком, що йому дав до розпорядимости італійський уряд.

ШУКАЮТЬ НОВИХ ЖЕРЕЛ ҐУМИ

ЛОНДОН. — Британські знавці розсліджують одну породу кактусу, яка росте на горах Атлясі в Африці й має поважну скількість ґумових складників. Ростина має одначе рівночасно значну скількість живиці, для усунення котрої треба буде придумати спосіб, поки буде можна вживати кактусу для продукції ґуми.



НА ВПРАВАХ.—Ці французи відбувають тепер вишкіл на офіцирів у французькій школі „Воюючих Французів" в Анґлії. Вони прибули до Анґлії з Сирії, Франції й Злучених Держав.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАХОПИЛА ХАРКІВ

ЛОНДОН. — Червона армія заняла в вівторок Харків, важний промисловий осередок в Україні та один з головних німецьких бастіонів на полудневій частині їх боєвої лінії. Добуто його по завзятій битві, котрі звели ґвардейські полки червоної армії проти найкращих військ німецької армії.

Спеціяльний московський комунікат, що сповіщав про захоплення Харкова, порівнював його вагу з обороною Сталінґраду, Москви й Ленінґраду. Зараз за ним наступив інший комунікат, що сповіщав про заняття пятьох інших важних місцевостей, між ними Синявки, положеної всего 17 миль на північний захід від Таганрогу, до котрого німці відтягають свої війська по втраті Ростова. В своїй офензиві поза Ростів червона армія заняла: Чалтир, положений 12 миль на захід від Таганрогу; Крим, 12 миль від Чалтира; і Недікову. Далі на північ червона армія заняла Велику Кріпку, Ґенеральський Міст і Султан Сули.

Військові обсерватори сподіваються, що по заняттю Харкова червона армія піде на Полтаву, відому з історичного бою в 1709. році.

Московський комунікат, що подавав вістку про заняття Харкова, підчеркував цю подію як допомогу для відкриття другого фронту на заході словами: „Не багато часу треба ждати, поки американці і британці висадять війська й осадяться на европейській суші."

НІМЦІ ПРО ВТРАТУ ХАРКОВА.

Три години після того, як Москва сповістила про заняття Харкова червоною армією, берлінське радіо подало німецькому населенню офіціяльний німецький комунікят, що приготовляв німців до втрати Харкова словами: „операції за систематичну евакуацію Харкова наближаються до кінця". Потім прийшло радіове звідомлення, що німці вже бються з російськими військами на передмістях Харкова.

Рівночасно з тим пішла спеціяльна пропаґанда, яка мала переконати німців, що втрата Харкова не така доймаюча для німців, бо Харків не має великого значіння в господарськім, політичнім ні військовім розумінню. В той самий час одначе один німецький військовий речник у Швеції заявив представникови одної шведської ґазети відкрито, що втрата Харкова це один розгром у цій війні, якому рівного не має.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОВЗОВИЙ НАСТУП У ТУНІСІ ПОСУВАЄТЬСЯ 6 МИЛЬ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Ескадри американських повзів середньої величини відбили передні сторожі одної з найкращих дивізій німецької панцирної армії в околиці Сіді Бу Зід та по переможній офензиві посунулися на 6 миль наперед.

В найдалі на південь висуненій частині Тунісу британська восьма армія заняла Бен Ґардене. Тільки коло Ґрафси німці ще далі йшли вперед; у тій частині американці відступили до Нороку.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ СТ. НАЗЕР.

ЛОНДОН. — Американські літаки великого типу доконали вдачного рейду на Ст. Назер, важний французький порт, котрого німці вживають як бази для своїх підводних човнів майже в такій самій мірі, що Лоріяну.

Американські летуни долетіли до своєї цілі майже без трудноців і скинули на місто величезну масу вибухових матеріялів, зчиняючи великі пожари. Допевра при повороті домів прийшлося їм зводити бої з німецькими літаками. Не вернулося шість американських літаків. За заподаниями американських летунів, вони знищили принаймні 8 німецьких літаків.

АЛІЯНТСЬКА ПЕРЕМОГА В ПЕРЕВОЗІ.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Андру Конингем, начальний фльотний командант на північно-африкансько-середземноморському театрі війни, заявив, що Аліянти віднесли одну з найбільших перемог, наладнавши знаменито перевіз військ, амуниції й припасів з аліянтських країв до Африки. Він відкрив факт, що від початку кампанії Аліянти переслали під конвоєм 780 кораблів. Втрати виносять несповна 2 проценти.

ЧУТКИ ПРО НЕДУГУ РОМЕЛЯ.

ЛОНДОН. — Бюро Ройтера подає вістку з Північної Африки, що маршал Ромель, відомий командант німецьких військ у Африці, лежить поважно хорий у Німеччині, куди він полетів літаком з Тунісу.

ЖІРО ДОПУСКАЄ ЖИДІВ ДО БОЄВИХ ЧАСТИН.

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Ґенерал Жіро, цивільний і військовий командант, оголосив приказ про допущення жидів до боєвих частин французької армії. Досі жиди могли служити в Африці тільки в піонірськім корпусі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ТВЕРДО ПРИ ГЛУПОТІ Й НАЗАДНИЦТВІ

Свого часу ми згадували, що заходами „Общества Русскихъ Братствъ" повстав „Союз Освобожденія Червонной і Карпатской Руси", що хоче повести в Америці політичну акцію за те, щоб „Подяремна Русь", себто Галичина з Лемківщиною і Закарпаттям та Буковиною були прилучені по тій війні, як він каже, з Росією, чи там Советським Союзом. Без огляду на те, як хто ставиться до цеї акції як політичної, є очевидним, що тим, що взялись за неї, треба принаймні виказати правильно їхнє відношення до людей, яких хочуть обороняти. Значить, що треба в першу чергу називати, або навчитись називати тих людей і їхню землю так, як їх уже називають у цілому світі, та як це називають теж і ті, до кого ось той „Союз Освобожденія" хотів би ті землі, чи той нарід, прилучувати. Цеж просте, природне й льогічне? А тому, що воно таким є, годі розумом збагнути, чому діється інакше. Та виходить, що не треба шукати розуму, де його нема. Тому годі звертати увагу на „научні" виводи москвофільської „Правди" чи московського „Света", бо як приказує український нарід: Не штука наука, а штука розум. Бо якби був розум, то хібаб йшли американські москвофіли з протестом до Москви, щоб там не називали американський „Карпаторусский Конгрес" — „організацією карпатських українців", а „карпаторосів" — українцями?

Ініціяторів „Союзу Освобожденія" лякає дехто „народом" а властиво вони самі себе тим лякають, якщоб так захотіли приймати українську назву. Виходилоб, що нарід їх роздерби за це . . . Щож це означає? Та тільки те, що на тих землях, які „народ" з „Союзу Освобожденія" хоче боронити, люди вже себе національно освідомили навіть під ворожими [illegible] навіть у ярмі, коли ті, що жиють в Америці на волі й мають нагоду пізнати правду шляхом справжньої освіти, далі остали темними і держаться твердо тої баламути, якої вже навіть офіційна Москва не може попирати, щоб не стати посміховищем світа.

Филядельфійська „Правда" це добачує і пробує вийти з того в такий спосіб, що згодом по війні „рани загояться і за „одно чи два покоління" вже й вони не матимуть нічого „проти невинного а навіть ідеального названня себе українцями". Зате московський „Свет" завзятіший. Це природне. Бож він не має нічогісенького спільного з душею українського народу. Тому і пише, що „рішучо нема ніяких основ, щоб називати малоросів українцями", та що „на одному і тому самому місці не можуть бути рівночасно: українство й русскість". А те, що й у Москві зачали вживати таких назв як „Украина" і „украинский нарід", пише „Свет" то це — помилка, якої не можна повторювати „русским" в Америці.

Русотяпів з „Света" легко розуміти. Це явні й отверті вороги українського народу і його визволення. Вони не мають ніякого серця для терпінь і мрій українського народу. У них тільки одна душа: реакційно-московська. Знову в тих з „Правди" душа розбита на дві половині.

Повоєнна Небезпека — Ненависні Рухи

Визначний американський суспільний діяч, д-р Вилард Джансон, заступник предсідника Краєвої Конференції Християн і Жидів, виступав з публичною осторогою перед ще одною небезпекою, яка, на його думку грозить американському громадянству, як зрештою й іншим громадянствам, по закінченні світової війни. Не має він на думці ні голоду, ні пошестей, про які вже сказано було немало, а про небезпеку ненависти.

Виголосив д-р Джансон свою осторогу на зборах Союзу Вчителів Суспільних Наук, що відбулися оноді в „Ню Йорк Таймс Гол" у Ню Йорку. Звернув він передовсім увагу на факт, що по всякій війні ширяться різні рухи, що підбехтують ненависть до меншин. Це є зовсім льогічним вислідом воєнного зусилля до єдности, яке проявляється в кожнім громадянстві, занятім війною. Серед кампанії за єдність легко засіяти ненависть до людей іншої віри, чи мови, чи барви шкіри, чи політичної партії, яка в даний мент серед громадянства становить меншість. Небезпека таких ненависних рухів у тому, що ненависть, яка повстала проти одної меншини, легко перекидається на іншу: ненависть, звернена первісно проти жидів, легко перекидається на католиків; ненависть, направлена проти німців чи москалів, легко дається накермувати проти всяких іміґрантів; проти всякого нібито чужого „ізму".

Головною зарадою на таку ситуацію д-р Джансон уважає співпрацю між різними релігійними й расовими „меншинами", очевидно з цілью поборювання ненависти, нетерпи[illegible]мости, упередження. Ця думка видно й стала основою створення й існування цеї поважної орґанізації, котрої віцепрезидентом являється Джансон, а котра змірює до того, аби запобігати тертям і взаїмним упередженням між християнами й жидами спокійним, але повним розглядом усіх обявів нетерпимости. Замісць них Краєва Конференція Християн і Жидів націлює взаїмну пошану й добру волю одних до других.

Першим завданням для тих, які хочуть не допустити до поширення ненависти після цеї світової війни, д-р Джансон уважає елімінацію всіх ненависних рухів. Ще й нині не всі люди здають собі добре справу з того, як поширеним був підчас першої світової війни Ку-Клакс-Клен. Тимчасом він захопив уже був близько одної третини тих усіх осіб, які за конституцією Клена мали би право до нього приступити. Він сказав:

„Якби в теперішню війну виринула така ситуація в Злучених Державах, то я не бачу, як можна би врятувати тут демократію". Тому він і вважає першим завданням всякої здорово думаючої людини поборювати ненависні рухи.

Він говорив теж на адресу учителів, котрі становили більшість серед його слухачів, що вони могли би зробити, якщо вони хочуть зробити своїх учеників неподатливими на небезпеку суспільних недуг ненависти, біґотерії й нетолеранції.

Згадана конференція, на котрій виступив д-р Джансон зо своєю осторогою, відносилася спеціяльно до дискримінації людей при наданню праці. Цього роду дискримінація була предметом довшої промови Едварда Лосона, екзаменатора йменованого президентом Рузвелтом „Комітету для Слушної Практики при наданні праці", отже людини, яка зо свого урядового досвіду має нагоду стрічатися з багатьома фактами. Лосон заявив на самому вступі своєї промови, що цього роду дискримінація за сосу чи релігійну приналежність людини є ще й нині радше правилом, ніж виїмком. Ідеальні відносини булиб тоді якби кожну людину наймано на таку роботу, для якої вона найкраще надається, яку вона може найкраще виконати. Тимчасом власне в нюйорському стейті є тисячі робітників, котрих праці не вживається, а не вживається тому, бо люди, які робітників наймають, мають різні упередження до людей за їх барву шкіри або расу або релігію. Жертвою такої жорстокости супроти інших людей падуть і мурини, і жиди, і італійці, і німці, і іміґранти інших походжень. Лосон говорив, що тоді буде можна говорити про справедливість, як наймаючі людей керівники промислів будуть знати, що точило працює добре без огляду на те, чи його жене вправлений мурин, чи вправлений жид, чи вправлений Християнин.

EVERYBODY EVERY PAYDAY 10% IN WAR BONDS

Проф. М. Чубатий.

Справа Західної України

Та справа не сходить зі сторінок преси...

Справа Західної України стала нині актуальною проблемою мало не світової політики. Пише про неї світова преса. Мало не кожного дня стрічаємо теж на сторінках великої американської преси більші або менші згадки про ту справу, звичайно під наголовком: „Справа повоєнної західної границі комуністичної Росії". На таку тему нюйорська газета Пі-Ем розписала так зване форум, себто оголошує голоси ріжних визначних американських людей про цю справу. Частина віддавалаб той край Росії, частина Польщі, дехто нерішений. Перечитуючи ті голоси здебільша відомих лібералних діячів, дивуєшся, що ніхто з них не вважає вказаним звернути увагу на це, що Західна Україна це не дикі поля без людського інвентаря, але густо заселена країна цивілізованою та національно високо свідомою людністю, та що тому справедливість вимагалаб принаймнеє спитати, що мешканці, автохтони тої країни скажуть про майбутню приналежність країни. Тим більше це дивне, що живемо в часах, коли краща частина людства кервавиться за повалення всякої тиранії та за влаштування кращого, щасливішого світа свободи, а Атлянтійський Чартер таки виразно говорить, що ніякий нарід в повоєннім кращім світі не буде мусів мати такої влади, якої він не хоче.

З радістю слід ствердити, що ті голоси навіть визначних людей на сторінках згаданої нюйорської ґазети, не находяти апробати в урядових колах Вашингтону.

Преса принесла також відомість, що в звязку з недавною місією польського премієра Сікорського до Вашинґтону з уст през. Рузвелта мала впасти відповідь, що справа східних земель бувшої Польщі, себто головно справа Західної України, буде вирішена по війні на мировій конференції. Там очевидно, хоч буде натиск російський і польський, то проте можна думати, що вона буде вирішена в дусі Атлянтійського Чартеру, себто згідно з правдивою волею мешканців Західної України.

Американці українського роду та справа визволення України.

З таким становищем напевно радо погодиться заінтересована людність Західної України. Воно мусить бути міродайним і для американців українського роду, бо це голос справедливий та слушний. Пишучи ті стрічки для американців українського роду, хочу тільки зазнайомити їх з нинішним станом справи Західної України, що як вітчина їх батьків з природи речі мусить їх не тільки живо інтересувати, але також порушувати ніжні струни їх почувань. Та не зважаючи на ті живі почування, американці українського роду в справі старого краю мусять мати на тямці засади, які для американців чужинецького роду на початку вступлення Злучених Держав у світову війну накреслив ясно Кордел Гол, американський секретар стану. Для всіх американських громадян обовязуюча тільки американська політика, себто політика їх уряду. Країнам своїх батьків можуть американські громадяни тільки помагати в границях американських законів, які дають кожному громадянинови змогу звертатися до свого уряду та представляти, що є справедливе та пожиточне для збереження по війні правдивого справедливого мира, за який бореться молодь країни Вашингтона.

Так само в справі визволення України обовязком американських громадян українського роду є примінюватися льояльно до політики свого уряду; їм одначе вільно, а навіть це їх обовязок як добрих громадян співпрацювати зі своїм урядом над тим, щоб Україна за двацять нових літ не стала знов тереном, звідки паде іскра нового всесвітного пожару, але щоби та справа була вже тепер справедливо вирішена, згідно з волею українського народу.

Решта все мусять зробити сами мешканці України; це вже не справа американських громадян українського роду.

Західна Україна це частина цілої української справи.

Коли в майбутньому історики стануть застановлятися над причинами теперішної світової війни, найбільшої різні людства в історії світа, то таки як не першою причиною, то напевно одною із найважніших причин стануть вважати нерозвязане по першій світовій війні українське питання в дусі справедливих засад американського президента Вилсона про право кожного народу до власної держави на рідній землі. Невдоволення українського народу з панування окупантів заохотило Гітлера до авантурничої виправи шукати „лебенсравму" для „Великої Ґерманії" аж на Україні, дарма, що попередна світова війна основно показала, як українське населення ненавиділо німців.

Ніщо друге, а тільки розвязати українську справу „по свому", себто дістати решту України — Західну Україну — в свої руки, заохотило Сталіна до умови з Гітлером та нападу на Польщу. Тай сама світова війна не зачалася на ділі 1-го вересня 1939, а тільки пів року скорше в Карпатській Україні, коли то Гітлер подарував мадярам Карпатську Україну, щоб за ту ціну купити собі союзника на задуману виправу на Велику Україну проти Росії. Тоді вже зачалася світова різня, коли почалася лити кров українських борців за волю на полудневих збочах карпатських гір, пів року скорше ніж в Польщі.

Справа Західної України це частина найважнішого питання теперішної Европи — українського питання.

Від його правильної та справедливої розвязки залежить не тільки спокій у Східній Европі, але в Европі взагалі. Нерозвязане українське питання з цілою певністю за нових 25 літ дасть новому авантурникови заохоту, числячи на невдоволення українського народу, розпалити новий всесвітній пожар. Справедливе розвязання української справи принесе рівновагу у міжнародних відносинах; воно забезпечить на довгий час спокійне істнування сусідних менших держав Польщі, Чехії, Литви та інших держав середущо-східної Европи.

Західна Україна — край та люди.

Під назвою Західна Україна розуміють нині у світі тільки ті українські території, що до 1939 року належали до Польщі, а які на підставі угоди Гітлера зі Сталіном забрала большевицька Росія та влучила до так званої Української Радянської Республики, частини Совєтського Союзу. Не враховують тут забужанської частини української етнографічної території та Засяня з Лемківщиною. Простір так поменшеної Західної України виносить біля 120 тисяч квадратних кільометрів (46 тисяч амер. квадр. миль) з населенням в році 1939 біля 9 міліонів 340 тисяч, в тім біля 6 міліонів 360 тисяч (68 відсотків) українців, 1 міліон 720 тисяч (18.3 відсотків) поляків, біля 1 міліон 140 тисяч (12.2 відсотків) жидів та дрібнійші числа німців, росіян та білорусів (разом 1.5 відсотка).

Надії до Західної України слід вчислити теж північну Буковину та Закарпатську Україну з простором біля 16 і пів тисячі квадратних кільометрів та з людністю біля 1 міліон 207 тисяч, в тім біля 80 відсотків українців. В такім розумінню Західна Україна малаб простір понад 136 тисяч квадратних кільометрів та людність понад 10 міліонів з половиною, в тім понад 70 відсотків українців. Є це країна, що простором трохи більша від Чехословаччини без Закарпатської України та з людністю Угорщини. Щодо національного складу, це територія національно куди більше одноціла від Чехословаччини.

Під господарським оглядом це переважно країна рільнича, в мирні часи з деякою надвишкою рільничих продуктів, з власними запасами земної оливи та соли, одначе зі слабо розвиненою індустрією. По обох узбочах Карпат це земля багата в лічниці джерела, по чеських може найсильніші в Европі.

Неукраїнський елемент найсильніший в Галичині, де число поляків доходить до 23 відсотків;згущене воно особливо в двох островах у Львові та околиці, як також на Поділлі довкруги Тернополя. Польська кольонізаційна політика, опрацьована професорами львівського університету Ромером та Ґрабським, прямувала до того, щоб ті два польські скупчення получити скріпленою кольонізацією на розпарцельованих фільварках в повітах перемиссянськім, зборівськім та золочівськім та в той спосіб розділити одноцілу українську територію на дві частини — північну та полудневу. (Кінець буде).

ІВАН ФРАНКО

Основи Суспільности

Повість

45)

— Зовсім ні! Зовсім це не таке трудне завдання! — спокійно відповів Тадзьо. — Тільки не треба кермуватися ніякими доктринами, ніякими теоріями, а йти за фактами, опиратися на фактах, вести політику реальну. Зрештою, що тут говорити? Власне таку, а не іншу політику диктує нам наша третя основна догма, польськість. Ми мусимо винайти формулу такої політики, бо інакше нам грозить загибіль, як народови. Міста, промисл, фабрики, нехай і так, що в польських руках, а все таки це сили космополітичні. Національність у них, то тільки зверхній полиск. Не містами, не фабриками(не конторами стоїть польськість, а шляхтою. В одній шляхті заховався й живе той дух польський, вольний, рицарський, тривкий і незвищимий, котрого не знищили ані розбори, ані повстання, ані теорії демаґоґів, ані переслідування. Той дух виплодив польську літературу, польську штуку, але найсильніше, найкраще він проявив себе в польській політиці XIX віку.

— Чудесно! Чудесно ! — шептала пані Олімпія, котра, сидячи в фотелю під вікном, з великим вдоволенням слухала цеї промови.

— Ну, Тадик! — скрикнув Едзьо: — маєш наші голоси. Іди, нехай тебе Бог благословить!

— А я не можу зовсім згодитися на твої дедукції, — промовив пан Калясантій.

— Наша нація завсігди протестує! — знову промовив крізь ніс Едзьо.

— А, розумію! Тадзьо перервав твою промову! Бідний Кайцьо! Ну, то це нічого не шкодить. Можеш тепер скінчити.

— А може забув, що мав сказати? — промовив Мілько.

— Перепрошує! Я ніколи нічого не забуваю. А що Тадзьо перервав мене, це навіть ліпше. Навіть ліпше для мене, бо зможу яркіше висказати свої погляди.

— Чи також кандидуєш із ним? — перебив д-р Альфонс.

— Зовсім ні! Коли виясню свої погляди, то не для жадного інтересу, а для того, що їх маю! Що недармо жив на світі, а додумався до чогось, а це, мої панове, не кожний може про себе сказати.

— Очевидно, йому здається, що говорить до своїх товаришів редакційних! — злобно замітив Адась. — Поцтивий Кайцьо!

— Демократизм, мої панове, — докторальним тоном розпочав пан Калясантій, — це, на мою думку, скріплення, ублагороднення цілого народу. Так, демос, то не онтой хлоп лишень, не робітник лишень, не водонос лишень, не урядник лишень, то ввесь загал, увесь народ, крім хіба пануючої династії. А що в нас, поляків, пануючої династії своєї нема, то можна сміло сказати, що ми наскрізь демократична нація, що ми всі демократи.

— Який зворот із Божого запорядку! — здивувався наївно Дублянчик, але пан Калясантій, не перериваючи своїх виводів, тягнув далі:

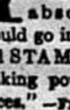
— Що наш демос не є одностайна, безформна маса, рівно вимішене тісто, з котрого хто які хоче, такі коники може ліпити, це чей же розуміється само собою. За нами тисячолітня історія, і вона не пройшла для нас дармо. Ми не є демос примітивний, ми висококультурна нація з розгалуженими, зріжницьованими національними й суспільними елементами. Наш демократизм поступовий, а не реґресивний! Він не домагається від нас, щоб ми знівечили всі здобутки нашого 1000-літнього розвою, стовкмачили в одну масу те, що зріжницювалося відповідно до ріжних функцій суспільно-політичних. Ні, наш демократизм не каже нам товкти в одній ступі і цвіт, і пень, і коріння нашого гарного національного дерева. Що цвіт, то цвіт, що пень, то пень, що корінь, то корінь. Демократизм каже нам обіймати все те з однаковою любовою, але без предилекцій, без ілюзії, що направимо будову дерева, коли обрубаємо з нього гіляки, потопчемо ввесь цвіт, обпалимо все листя.

— Якийсь ботанічний демократизм! — жартував Едзьо.

— То не ботаніка, пане Чапський, а тим менше річ придатна до жартів, — відрізав пан Калясантій. — Тут власно вартоб подумати. Наш демократизм не перепиняє нам власне бачити управлення серед польського народу шляхти як вельми важного, історично конечного і суспільно зовсім живучого чинника. Що більше, наш демократизм каже нам прямо бачити у шляхті найважніший, рішаючий чинник польського народного життя, основу польської суспільности. Бо, спитаюсь вас тільки, чим булаб нині польська нація без шляхти?

(Дальше буде).

EVERYBODY EVERY PAYDAY 10%



"Every dime and dollar not vitally needed for absolute necessities should go into WAR BONDS and STAMPS to add to the striking power of our armed forces." —FRANKLIN D. ROOSEVELT, President of the United States.

★ ★ ★

Think War! Act War! Buy WAR SAVINGS BONDS—at least 10% of your pay every payday!

Домашній Фронт

Новий спосіб пайкування з днем 1. березня

Початок пайкування консервованих в бляшанках, фляшках і заморожених овочів, ярин, овочевих соків, всіх юшок та сушених овочів дасть ясну уяву, в чім полягає новий спосіб пайкування. Значне зменшення кількости того роду продуктів для цивільного споживання викликане з одного боку величезними запотребованнями наших збройних частин, з другого — зменшенням продукції консервів зоглядy на брак металю. Тому зявилась потреба ділити доступні запаси способом пайкування, яке почнеться з днем 1. березня.

Продаж продуктів, які будуть підлягати пайкуванню, спиниться 20. лютого. Реєстрація для отримання Воєнної Пайкової Книжки ч. 2 буде переводитись протягом наступного тижня в школах, церквах, громадських центрах та в інших відповідних місцях. В місцевостях, де мешканці широко розкидані, або у випадку дуже поганої погоди, можна буде реєструватися через почту. Один член родини може зареєструвати всіх інших членів, представивши їх перші пайкові книжки.

Перший пайковий період обійме місяць березень. Кожний власник другої пайкової книжки матиме 48 купонових точок для тих харчів, що будуть пайкуватися. З того числа купонів відбереться зразу відповідну кількість купонів в залежности від того, скільки тих продуктів особа буде мати під рукою на 21. березня. Дозволяється залишити по 5 консервів на особу, якщо ті консерви важуть поверх 8 унцій кожний. Дома приготовлені консерви не вважаються за запаси. При реєстрації на другу пайкову книжку кожний мусить виповнити відповідну аплікацію, в якій має заявити, скільки консервів має 21. лютого та скільки кави мав 28. листопаду, коли почалося пайкування кави.

Зголошення того, що аплікант має під рукою, не значить, що він має надмірні запаси, бо багато родин мають звичку все тримати під рукою певні запаси консервів. Купони на ту кількість консервів, що хтось має в дома, будуть відриватися для того, аби ніхто не мав більше на початок пайкування. Кількість консервів, дозволених для одного споживача має бути вистарчаючою до 1. березня, якщо крім консервів вживати також свіжі овочі та ярину.

Пайкування взуття

Пайкування взуття, що почалося 9. лютого, введено тому, що протягом кількох місяців цивільне населення купувало взуття більше ніж фабриканти могли за той час виробити, як рівнож тому, аби забезпечити взуттям наші збройні частини. Згідно з розпорядженням, кожний мужчина, жінка, дитина матимуть право на три пари черевиків протягом наступних 12 місяців. На купон ч. 17 з Першої Пайкової Книжки можна купити одну пару черевиків до 15. червня. Купон одного члена родини може бути переданий другому членови тої самої родини. Кожний, хто ще не має Першої Пайкової Книжки, повинен негайно звернутися по неї до пайкової місцевої комісії і якщо хто потребує черевиків, але не має купона ч. 17 в своїй книжці, або в книжках родини, також може звернутись до місцевої пайкової комісії за посвідкою для купівлі черевиків.

Важні заняття

Всі мужчини військового віку, які працюють в одному з 29 фабричних занять або 36 бизнесових чи послугових, що не вважаються необхідними для війни, можуть бути покликані до воєнної служби 1. квітня, якщо до того часу не займуть якоїсь важної воєнної праці. Місцеві поборові комісії були повідомлені про величезну потребу в здорових мужчинах для збройних частин і для воєнної індустрії. Тому комісії будуть менше звертати уваги на прохання мужчин військового віку про увільнення від служби з огляду на те, що мають когось на утриманні.

Кожний робітник, який хоче перейти до воєнної індустрії, має порадитись з державним Бюром Посередництва Праці відносно воєнної праці, або відносно того, де він може підготовитись до тої праці. При тому робітники повинні уникати таких центрів воєнної праці, де є багато робітників, хіба що їх туди пошле Бюро Посередництва Праці.

„Вейвс" і „Сперс"

Вперше в історії Злучених Держав фльота має Жіночий Резерв — знаний як „Вейвс" — офіціяльно зорганізований і складений з жінок, завданням яких є замінити моряків на берегових базах, в межах континенту. Відповідний Жіночий Резерв для Берегової Охорони є знаний як „Сперс".

Потребується 35,000 жінок з „Вейвс" і „Сперс", щоби працювали коло радіо, на складах. Деякі потрібні для важних занять як механіки і на летунських майданах. Ще інші для спеціяльних і технічних занять.

Закликається всіх жінок, що є громадянками Злучених Держав, аби вступали до „Вейвс" і „Сперс", якщо відповідають таким умовам:

Мають бути від 20 до 36 літ віку, самотні чи віддані, які не мають дітей молодших ніж 18 літ.

Вимагається принаймні два роки гай скул, або торговельної школи.

Вигоди вступу до „Вейвс" і „Сперс":

1. Безплатний вишкіл для „Вейвс" і „Сперс" у визначних каледжах.

2. Цікава програма вишколу. Є час для „побачень" і „вікенд". Підчас вишколу жінки не варять, не обслуговують за столом і т. п.

3. Повна платня моряків, починаючи з $50, яка може дійти до $126 на місяць. Крім того додатки на утримання і помешкання.

4. Униформи вартости $200 — безплатно.

5. Добрі харчі, найкраща медична охорона, лікування зубів, допомога рідним, низькі урядові асекураційні оплати, безплатне посилання листів, зменшені оплати за переїзди, тикети до театрів і кіно-театрів.

Сповніть Свій Обовязок!

Хто спосібний до війська, той повинен знайтись негайно в рядах армії чи фльоти і своєю військовою службою причинитись до воєнної перемоги Америки.

А хто не наставляє своїх грудей за свій край, той повинен працювати для оборони краю на інших ділянках, а в першу чергу закупити негайно Бонд Краєвої Оборони і купувати бонди оборони чи стемпси так довго, поки не закінчимо цеї війни повною нашою перемогою.

Бонд можете купити вже за $18.75, а стемпс — за 10 центів. Значить, що є дана можність кожному і кожній допомогти фінансово державі знайти фонди, потрібні на ведення нами не спровокованої, а тільки накиненої нам війни.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

РОСІЯ Й ЗАХІД

Скорий і „невмолимий" наступ російських військ заставив „Ню Йорк Таймс" піднести справу відношення Росії до західньої Европи. У цьому наступі впали вже перед червоною армією націстичні твердині, які вважалися неможливими до здобуття. По геройській обороні Сталінграду впав Курськ, потім Білгород, і багато інших місцевостей, які вважалися ключевими пунктами для оборони Ростова й Харкова. Їх заняття червоною армією означає погребання націстичних амбіцій і заповідає завалення всього „нового порядку", котрий Гітлер хотів накинути світови.

„Одначе в міру того, як червоні армії женуть уперед", каже „Ню Йорк Таймс", — „вони піднімають багато питань у багатьох головах щодо того, який другий порядок вони виписали на своїх прапорах, і чим більші російські перемоги, тим більше настирливими стають ці питання. Підносять їх у приватних розмовах, у пресі, на радіо й в конґресі. І всі ці питання мають у собі цю небезпеку, що вони дадуть родючу почву під останню націстичну пропаґанду, при помочі котрої Гітлер пробує уникнути наслідків свого розгрому — пропаґанди, яка підносить страшака большевицького панування над Европою, аби тим способом застрашити світ, розбити Обєднані Держави й в цей спосіб промостити дорогу до компромісового мира.

„Серед таких умовин ігнорування питань принесло би більше зла, ніж добра. Бо політика душення висловів, яку доражують нам одні, і політика уклонів перед Росією, яку доражують інші, тільки створили би політичну порожнечу, в котрій Росія могла би бути заставлена вступити коштом збільшеного остраху в краю й поза краєм. Найкращою відповіддю на цю націстичну пропаганду є відкрита дискусія над цею проблємою.

„Страхи й підозріння супроти Росії спираються передовсім на дві думки. Поперше, що Росія може вжити комуністичних груп по інших краях як інструментів ідеольоґічного завоювання. Подруге, страх, що сила, яка має найбільшу участь у перемозі, буде тоді диктувати мир, і що Росія, маючи цю силу, вжиє її теж для підбоїв, а принаймні для добуття „стратеґічних ґраниць" ".

У цьому звязку „Таймс" пригадує на вашингтонське донесення про поширення совєтського амбасадою англійського переводу передовиці з „Правди", що підносить з натиском претенсії до Басарабії, Естонії, Латвії й Литви, на тій основі, що вони є законною частиною Росії, і каже: „Це є претенсії, яких наш уряд не признав".

„Проти цих думок одначе стоять інші, на які треба звернути увагу для добра Европи й Обєднаних Держав, до Росії включно. Ці розважання спираються на обовязуючі умови, запевнення й ідеї, з котрими Росія веде війну на життя й смерть на політичному й пропаґандивному фронті. Тут рекорд ясний і цей рекорд, втілений у заяви Сталіна й Молотова, в інтернаціональні угоди й трактати, показує:

„Поперше, що Росія обовязалася вести війну як спільну війну Обєднаних Держав проти націстично - фашистівської агресії та уникати власної агресії.

„Подруге, що Росія приняла засади Атлантійського Чартеру, котрий між іншим постановляє, що не сміє бути ніякого збільшування, територіяльного чи якого іншого; ні територіяльних змін, які не стоять у згоді зо свобідно висловленими бажаннями заінтересованих народів; що має бути пошановане право всіх народів вибирати собі таку форму правління, під якою вони хочуть жити; що мають бути привернені суверенні права й самоуправа всім тим, котрих насильно цього позбавлено".

Придержуватися таких засад зобовязалася Росія англійсько-російською угодою про взаїмну допомогу з 26. травня 1942. року та пактом про воєнну допомогу між Росією й Злученими Державами з 11. червня 1942. року. На основі цих зобовязань Америка й Британія зґодилися давати Росії матеріяльну й всяку іншу допомогу, допомогу, якої вона домагалася, допомогу, за яку Сталін висказував публично подяку, допомогу, яка уможливила російські перемоги.

„Серед таких умовин видається ясним", закінчує „Ню Йорк Таймс", „що тепер треба би ще дальшої й більше виразної угоди, аби надати конкретне значіння Атлантійському Чартерови та збудувати систему взаїмної оборони на майбутнє. У звязку з тим мало би велике значіння, якби конґрес Злучених Держав тепер приняв якусь резолюцію про формальне перебрання цим краєм збірної відповідальности за удержання мира в повоєнному світі. Ухвалення такої резолюції заспокоїло би побоювання поза границями цього краю, що після війни Злучені Держави назад повернуть до старої політики ізоляції, не лишаючи своїм теперішнім аліянтам нічого іншого до вибору, як доглядати за своєю власною обороною й стратеґічними границями коштом принципів".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 20. ц. м., точно в год. 8. ввечір. Приявність усіх членів конечна, бо є багато важних справ до вирішення. — Уряд.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 20. лютого, в годині 7:30 ввечір, в домі 122 Ліберти Стр. Просимо всіх членів прийти на час. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости. — Ю. Голинський, предс.; В. Реновець, кас.; Н. Ярема, секр.



ЗА НАЦІСТАМИ.—Французькі вояки обшукують румовища домів, повалених підчас бомбардування арабської дільниці одного марокканського міста націстами.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Союзове Віче.

З кінцем минулого року Комітет Злучених Союзових Відділів рішив на своїх зборах повести окрему працю в справі приєднання нових членів до місцевих Союзових відділів. Щоб улекшити цю працю відділовим урядникам, а також, щоб зробити цю кампанію за приєднування нових членів більше успішною та видатною, представники відділів постановили запросити до Филядельфії організатора У. Н. Союзу, п. А. Маланчука, а також улаштувати окреме Союзове віче. Таке віче відбулось на 31. січня, в галі Товариства Українсько - Американських Горожан, при участі значного числа Союзовців, а також деяких громадян, що не є членами, котрі прийшли з цікавости послухати промовців, а опісля забавитись, бо власне по вічу відбувся Союзовий вечерок з музикою та танками. Вічем проводив головний контрольор д-р В. Галан, який у своїй вступній бесіді говорив про фінансову силу У. Н. Союзу.

Головний секретар Д. Галичин представив у перший мірі ту працю, яку веде тепер У. Н. Союз зі „Свободою" для воєнних зусиль Америки. Майже в кожному числі „Свободи", говорив бесідник, знайдемо ми якусь згадку про нашу діяльність для цих зусиль, про нашу працю і жертвенність тільки для одної цили, — для вигри цеї війни. У. Н. Союз, даючи приклад своїм відділам і членам, закупив і далі постійно закуповує воєнні бонди на великі суми, жертвує на Американський Червоний Хрест та на інші воєнні, актуальні цілі. А відділи У. Н. Союзу, та їх члени не лишаються також по заді в цій праці. Вони також купують постійно бонди та жертвують на воєнні цілі. Один відділ по другім дістають звані Цертифікати Відзначення за те, що їх члени в більше як 90 відсотках, купують постійно й систематично воєнні бонди.

Та хоч наша праця в користь воєнних зусиль забирає у нас, зовсім зрозуміло, перше місце, то це не значить, продовжав головний секретар, що ми вже не повинні виконувати ніякої іншої організаційної роботи. Бо власне теперішній воєнний час вимагає, більше як колинебудь передтим, щоб ми виступали зорганізовано, та несли зорганізовану поміч нашій країні. Тому ми повинні знайти також часу й для організаційної Союзової праці, а головно для приєднування нових членів. Саме тепер знаходиться у Филядельфії організатор п. Маланчук, а тому відділи повинні використати цю нагоду, та співпрацюючи з ним, старатись дістати якнайбільше членів до своїх відділів.

Опісля організатор А. Маланчук згадав про ту працю, яку він досі виконав впродовж трьох тижнів свойого побуту в Филядельфії, працюючи з урядниками ріжних відділів. Зо звіту організатора, в якім було подано, скільки кожний окремий відділ дістав досі членів, показалось, що всіх членів разом приєднано 65.

Наступним промовцем був предсідник від. 45 У. Н. Союзу, п. М. Дубас. Він порівнав господарку Союзу з тим капітаном корабля, що вибираючись в дорогу заосмотрюється в потрібні запаси не якраз на точно означений час, але набирає всього потрібного так багато, щоби на всякий випадок і на всякі несподіванки було забезпечення. Бо колиж оцінка грамот Союзу виносить 55 відсотків понад те, що вимагає закон, то це значить, що Союз є вповні забезпечений на всякі несподіванки. Бо господарка Союзу є така, що вона пляную та дбає, щоб члени були завжди забезпечені, без ріжниці, коли смерть їх наступить.

Головний радний У. Н. Союзу, С. Слободян, згадав про цю новину, яку він давав, та про про ту працю, яку він провадив, упродовж останних трьох тижнів, разом з організатором А. Маланчуком, у справі приєднування нових членів. Зазначив, що й в часі дальшого побуту організатора буде йому помагати в організаційній роботі так багато, як тільки час йому позволить.

Майор Дармограй говорив про потребу обєднання наших ріжних організацій, як і про те, яку велику користь таке обєднання принеслоб у нашім організованім житті.

У дискусії, яка опісля виявлялась, присутні урядники та члени висказували свою готовість співпрацювати з організатором та старатись, щоби дістати якнайбільше членів до кожного окремого відділу.

Присутній.



ЛЮБКА КОЛЕССА,

світової слави українська артистка, що тепер є професором в Музичній Консерваторії при Торонтонськім Університеті, виступить в Ню Йорку, в Тавн Гол, дня 21. лютого б. р. з власним концертом.

EVERYBODY 10%

SHOOT STRAIGHT With Our Boys! BUY WAR BONDS

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО!

СТАРАННЯМ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА І ТОВ. ім. О. БАСАРАБ, від. 348 У. Н. С. влаштовується

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ ОЛЬГИ З ЛЕВИЦЬКИХ БАСАРАБ

В НЕДІЛЮ, 21. ЛЮТОГО (FEBRUARY 21, 1943)

точно в годині 6. вечером

В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ при ВЕСТ РЕЙН ЕВЕНЮ.

На цей Концерт запрошуємо всіх українців і українок з Йонґставн і околиці до спільної участи в тім Святі. На тім Святі будуть бесідниці місцеві і позамісцеві, виступить хор Бояни під проводом п. А. Когута, декламації, соля, між якими буде співати панна Марія Бойко з Клівленд. Дохід з Концерту призначений на U. S. O., Американську Військову Організацію — Вступ вільний.

Комітет Свята.

УВАГА! ФІЛЯДЕЛЬФІЯ Й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

З НАГОДИ 10-ЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ, ТОВАРИСТВО ДОЧКИ УКРАЇНИ, 42. ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, запрошу Шановних Ґромадянок і Громадян філядельфійської околиці на

ЮВИЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

який буде

В НЕДІЛЮ, 21. ЛЮТОГО (FEBRUARY 21, 1943)

в годині 5. пополудні

В САЛІ ТОВ. ГОРОЖАН, 849 НОРТ ФРЕНКЛИН СТРІТ.

Будуть промови представниць і представників організацій. Хор Сиротинця С. С. Василянок відспіває Гимни.

Після Бенкету буде ЗАБАВА з танцями.

Тикети можна дістати у пані Марії Насевич, голови Ювилейного Комітету Дочок України, або вже при касі.

УВАГА! — НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ 204. У. Н. СОЮЗУ

буде відограна комедія на 3 дії

„ЗАМАНЕНИЙ МУЖ"

В НЕДІЛЮ, 21. ЛЮТОГО (FEBRUARY 21, 1943)

членами Театрального Гуртка „Промінь" під режісурою пані М. Городецької.

По виставі ЗАБАВА з танцями.

В ГАЛІ УКР. ПРАВОСЛ. ГРОМАДИ, 334 ІСТ 14. ВУЛ.

Початок точно в год. 6. ввечір. Вступ 50 центів.

На те представлення й забаву запрошує всіх членів відділу й українське громадянство

Уряд 204 відділу У. Н. Союзу.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.! УВАГА!

ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ВЛАШТОВУЄ

КОНЦЕРТ

в честь української писательки ЛЕСІ УКРАЇНКИ

В СУБОТУ, 20. ЛЮТОГО (FEBRUARY 20, 1943)

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ СИВИК СЕНТЕР.

831 Joseph Avenue Rochester, N. Y.

Початок у годині 8. ввечір. Вступ 55 центів.

Всіх українців просимо щиро прийти на означений час. — Комітет.

Проф. Микола Чубатий.

Духове Життя Українського Народу по Першій Світовій Війні

(Картини нової історії українського народу).

35)

15. Преса та українська книжка.

(Продовження).

б) Українське друковане слово під Польщею.

Відплив російської армії зі Західної України на весні 1915 року вможливив українській пресі та українській книжці відродитися, але ще не встигли вони вилічити своїх ран, як прийшов 1918 рік, повстання української держави в Галичині, а згодом українсько-галицька трагедія з переходом за Збруч аж по чотирокутник смерти включно. Технічні причини, як опановання столиці Західної України Львова поляками та брак комунікації зі світом з одного боку, а паперу та друкарських матеріялів з другого боку, внеможливляло широкий розвій західно-української преси. Всеж таки в тимчасовій столиці Західної України в Станиславові крім урядового щоденника „Републики" стало виходити кілька пресових органів, переважно урядового характеру. Сливе в кожнім повітовім місті виходив місцевий тижневик.

Польська влада по опануванню Галичини зліквідувала всю українську пресу. Якийсь час став виходити на жадання окупаційної влади в двох мовах — соціялістичний щоденник „Вперед". По нім пів року два пресові органи українсько-католицького напрямку — щоденик „Нова Рада" під ред. о. д-ра Ярослава Левицького та тижневик „Правда" під ред. д-ра Мик. Чубатого. Але по півроці і їх закрила польська влада, а по довшій перерві почала виходити „Громадська Думка" під ред. Федорцева. Доперва по кількох літах відновлено видавання старого „Діла" та започаткувано видавання нових пресових органів.

У Варшаві доволі добре видавали в перших роках існування Польщі українські еміґранти з Великої України (ред. Саліковський) щоденник „Українська Трибуна".

Великанський зріст національної свідомости в Західній Україні викликаний боротьбою за незалежність збудив також голод друкованого слова так, що не зважаючи на всі непригожі обставини польської дійсности на українських землях преса та видавництва зростаються як ніколи передтим.

Повстає ціла низка нових видавничих підприємств; одні ставлять собі за ціль в першу чергу зберігати в памяти українських людей недавне минуле, як світлу картину геройчної боротьби за незалежність. Такими були прекрасні видання „Червоної Калини" враз з місячником „Літопис Червоної Калини". Інші розробляли національну ідеольоґію. Одні зі становища національного; такими були Вістник, Квартальник Вістника, видання Вогні, Даждбога та інші, другі зі становища католицького; такими були видання Добра Книжка, Поступ, Дзвони, кооперативи — „Мета", „Нової Зорі", видавництво оо. Василіян в Жовкві, треті зі становища соціялістичного — видання Громадського Голосу та його Самостійної Бібліотеки.

Доказом голоду на книжку були видання, що розрослися на бизнесовій підставі, безпечно новість в Західній Україні. Такими були видання великого як на українські відносини концерну Тиктора та Наукового Видавництва. Це мабуть перший приклад, що на українській книжці та українській пресі робив хтось бизнес та навіть дороблявся маєтку. Наукове Видавництво випустило такі цінні річи як першу Українську Енциклопедію, Господарську Енциклопедію, Атляс України, Географію України — всі річи первворядної якости. Наукове видавництво співпрацювало з Наук. Товариством ім. Шевченка, яке з браку гроша та комерційного апарату неодну опрацьовану українськими вченими працю передавало до сфінансування Науковому Видавництву. Кромі тих приватним підприємством були знамениті видання діточої літератури та діточих журналів Таранька, та менші видання. Самоосвіти, Неділі, Русалки та другі.

В порівнанні з передвоєнним станом побільшилося число та розміри української преси та видань в Західній Україні щонайменше в четверо; причім замітне, що таким культурним та видавничим резервоаром стає таки знов Галичина. В порівнанні з Галичиною книжкові та пресові видання других земель Західної України були невеличкі. В р. 1939 на землях Західної України під Польщею появлялося 165 українських часописів, в тім три щоденники, одначе з того аж 152 в Галичині, а тільки 13 поза Галичиною.

Українська преса та книжка мали до поборення великанські труднощі, в першу чергу, польської цензури. Згадатиб тільки, що не тільки зміст бував заборонений, але навіть назви як наприклад назва „Західна Україна". Якийсь час навіть слово „Галичина" опинилося на індексі.

Зріст видань та їх накладів відповідав зростови консумції печатаного слова. Мабуть не було вже у Східній Галичині села, де принаймеше кілька десяток примірників часописів не прихотилоб постійно, бо бували місцевости, де по кілька соток чисел ріжних періодичних видань приходило. Більшість читалень, а навіть поодинокі селяни, вже мали у себе й щоденники: масово розходилися видання ріжних „бібліотек". Не диво проте, що не були рідкістю селяни, особливо молодшої ґенерації, що про ідеольоґічні ріжниці світових політичних рухів та про українське політичне життя були краще поінформовані ніж неодин інтеліґент. Книжка та преса пішли вже в маси та зробила своє.

Не згадуємо вже про ріжні видання господарського, та професійного змісту. Смак до друкованого слова будила зрештою політична ситуація та нервове життя Европи особливо на передодні теперішньої війни. Прямо подвоїлися, а то й потроїли свої наклади пресові видавництва від чеської кризи та заактуалізування справи Карпатської України. Це викликало переполох серед польської адміністрації. В Польщі львівської і так вже сильно сцензурованої преси не пускали наприклад на Волинь. Вірити не хочеться, що селяни приїздили до Львова, нерідко понад сто миль з Волині, щоб для цілого села привести пресу. Бували й такі, що казали собі прим. львівське „Діло" для кількох разом присилати як реґістровану посилку, щоб „по дорозі" не пропала на польській почті, бо звичайні посилки зправила „пропадали".

Про голод друкованого слова свідчить вже сам факт, що в Західній Україні українська преса істнувала без нічієї підмоги без дорогих оголошень та не тільки, що істнувала, але кілька десяток людей могли жити тільки з праці у видавництвах. Свідчить це також, що видавнича справа в Західній Україні стала вже зовсім на власні ноги.

в) Видавнича справа на Буковині.

З одного боку малий простір до можливого поширення українського друкованого слова, з другого боку драконські перепони румунського уряду, все то разом не позволяло на довговічність української преси в Румунії. Найдовше ще з кількома наворотами виходив в Чернівцях щоденник „Час", з інших поважніших часописів „Рада". Перед самою війною на території румунської держави виходило всього тільки 5 часописів.

(Дальше буде).



JOSEPH SNINUR
The Polka King

НАРЕШТІ ПО ДОВГІМ ОЖИДАННІ
3 нові сензаційні
ПОЛЬКИ на рекордах СОНАРТА
— найжаркіщі з часів „Бір Берел" і того роду, що, раз почувши, ви ніколи не захочете бути без них.
ОСИП СНІГУР („Король Польки") і його орхестра виконали:
M-580 ВЕСЕЛА ПОЛЬКА (Jolly Tar Polka)
ГРАЙ МЕНІ, СКРИПКО (Sonart Jive Polka)
M-581 ПОЛЬКА: НЕ ТЕПЕР (Dawn Patrol Polka)
ВАЛЬС: БАНДУРА (Red Roses—Waltz)
M-582 ПОЛЬКА: ГАНЬКА (Fiesta Polka)
ПОЛЬКА НОВОМОДНА (Victory Polka)
Ціна 79 ц. за один рекорд.
Питайте за цими рекордами в вашого торговця рекордами або пишіть до: 23-
SONART RECORD CORP.
251 W. 42nd St., New York City



ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Збори Тов. Любов, від. 370, відбудуться в неділю, 21. лютого, в церковній гали, 127 Парк ул. Початок зборів зараз по відправі в церкві. Пригадуємо, щоб усі члени були на зборах, бо є важна справа. Кожний член має принести спис своїх бондів, чи він має один чи десять. Цього потрібно секретареви і У. Н. Союзові. — Воляник, предс.; Стасюк, кас.; Сампара, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 21. лютого, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори і подати спис всіх закуплених державних бондів, бо з кінцем цього місяця секретар має подати спис і загальну суму закуплених бондів нашим відділом головному урядови У. Н. Союзу. Рівнож подаємо до відома, що уряд на рік 1943 є потверджений той самий: Гр. Сайкевич, предс.; С. Федірко, кас.; П. Саламаха, фін. секр.; А. Тарас і Гр. Костик, контрольори; Н. Дзядик, дозиратель хорих. — Секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, дає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 21. лютого, в гали де звичайно, в годині 2:30 пополудні. На поклик предс. збори будуть зачинатись точно в означений час, тож просимо членів прийти, щоб опісля не жолувались. Контр. комісія доповнить справоздання з минулих зборів і будуть інші важні справи до вирішення. Фовгуючі члени мають того року платити точно свої вкладки до Бр. і У. Н. Союзу що місяця, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на зборах член буде підлягати карі згідно з ухвалою. — М. Яцула, предс.; П. Паснак, кас.; А. Іванів, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 21. лютого, в годині 2. пополудні, в гали У. Г. Клюбу, 13 Вашингтон Ст. Просимо членів вирівнати свої вкладки. — В. Комар, предс.; В. Мандзій, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112, буде мати місячні збори в неділю, 21. лютого, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Просимо всіх членкиць прийти на час і заплатити свої вкладки. Пригадуємо довгуючим, щоби заплатили свої довги. — За уряд: Марія Ліска, пр.; Катерина Габрівська, фін. секр.; Параня Ризун, кас.; Домнійка Романович, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 21. лютого, в годині 2. пополудні, в звичайнім місці. Уряд просить членів явитися на збори, бо є дуже важні справи до полагоджения. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг. — За уряд: Юрій Заґвоцький, предс.; Дмитро Мушастий, кас.; Андрій Данилюк, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 170, відбудуться в неділю, 21. лютого, в годині 6. ввечір, в У. Н. Домі, 181 Фліт ул. Просимо членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження і рівнож заплатити свої вкладки до У. Н. Союзу і Тов. Січ, бо впротивнім разі будуть суспендовані. Прошу тих членів, що ще не подали секретареві суми своїх закуплених бондів, щоб конечно зробили це на цих зборих, бо секретар мусить відіслати рахунок до головної канцелярії У. Н. Союзу. — Т. Наконечний, фін. секр.; 16 Sanforc Pl., Jersey City, N. J.

КЛІВЛЕНД, О. — Урядниками Тов. ім. Івана Франка, від. 334, зістали вибрані на рік 1943: Н. Задерецький, предс.; В. Юрчишин, заст.; С. Морозович, фін. секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.; М. Левицький, огл. хорих; В. Тритяк, В. Репожинський, М. Когут, контрольори; М. Левицький і Г. Лозинський, прапорщики. Подаємо адресу оглядача хорих: Михайло Левицький, 2164 W. 11th St.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. І. Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21. лютого, в годині 1. пополудні, під ч. 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти на ці збори, бо є багато важних справ до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо, щоби вирівнали свої залеглі вкладки. — С. Чорномаз, секр.

ВІЛК-БЕРРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 21. лютого, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Просимо довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — Уряд.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Нагода для культурної маніфестації.

Концерт славної піяністки Любки Колесси, що відбудеться в Тавн Гол в Ню Йорку цеї неділі вечером, є в нашому життю такою появою, на яку зверне увагу кожна українська людина, що має щось спільного з культурою, а зокрема з тою музичною культурою, якою славиться український нарід. Зокрема зверне на це увагу наше жіноцтво, бож це виступ української жінки. Цеж виступає, на Бродвею, „українська піяністка", як це проголошено на офіціяльній програмі, що її видано, як теж, як це бачимо з оголошень в американських ґазетах. Та найважніше — це виступає справжня світова артистка. А що в світі думають про її мистецтво, можна було кожному пізнати хочби по тім, що оголошено в „Свободі" у виді коротеньких вимків з ріжних критик. Коли ось так високо оцінити талан української артистки по світі, то хіба ми, американські українці й українки, не залишимось позаду тих культурних людей, що не є українцями, а так вислaвили нашу артистку, що то тепер зачинає здобувати ще й американський світ, маючи вже за собою триюмфи в Полудневій Америці й Канаді.

Ось тому прийдім в неділю 21. лютого до Тавн Гол. Послухаймо тої гри, що її всюди називали чудовою. І натішмося таланом і появою української жінки, що приносить українському народови на мистецькому полі славу і честь.

Такої нагоди не можна опустити.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 20. лютого, в год. 7:30 ввечір, в гали У. Д. Г. Клюбу, 21-14 Ґренд Еве. Просимо всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць прийти на згадані збори, бо маємо багато справ до рішення. Просимо довгуючих членів прийти і вирівнати свій довг, або з такими членами відділ поступить згідно зо статутом. Просимо всіх наших українців, котрі ще не є членами У. Н. Союзу, щоб уписали себе і свої діти до нашої могутньої української організації У. Н. Союзу. — М. Левицький, предс.; Гр. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

НЮ БРІТЕН, КОНН. — Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 254, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21. лютого, точно в годині 2. сполудня, в Дудяковій гали на Секстон Стріт. Просимо всіх членів прийти на час, бо є дуже важні справи до полагодження. Уряд просить тих членів, що не платять на час своїх вкладок, щоб вже раз зрозуміли свої обовязки, і платили точно що місяця, бо секретар не має часу ходити за вкладками. — За уряд: А. Котик, предс.; М. Вовк, кас.; М. Тимчишин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє своїх членів, що на річних зборах 16. січня, вибрано такий уряд: Й. Забавчук, предс.; В. Стецко, заст.; М. Ликтей, секр.; І. Єдинак, заст.; І. Мартинець, кас.; Д. Крицун, заст.; Е. Парницький і І. Бобецький, контрольори; С. Назаревич і С. Слива, тростіси; І. Єдинак і І. Дмитрів, догл. хорих; М. Левко, господар галі; І. Макар і Й. Комарницький, хорунжі. Збори Тов. „Зоря" відбудуться в суботу, 20. лютого, в годині 8. ввечір, в церковній салі, 28 Іст 7-ма вулиця. Просимо всіх членів прийти. — М. Ликтей, секр., 1211 Simpson St., Bronx, N. Y.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ

ДІСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТРІБНО ДІВЧАТ у віці понад 18. Досвіду не вимагаємо.
VICTOR LAUNDRY,
630 — 61st St., West New York, N. J.
1 block off Hudson Vlvd. Public Service Buss ч. 8 і 30 стають перед дверми ляндри. 32-4

ПОТРІБНО ЖІНОК І ДІВЧАТ
оперейторок і складачок. Легка і приємна праця й ідеальні услівя. Добра платня, овертайм. Голосіться від 9. до 11. рано кожного дня до: 32-5
Marks Product Co., Inc.,
84 NORTH 9th STREET,
BROKLYN, N. Y.

ПОТРІБНО ФАБРИЧНИХ РОБІТНИКІВ (мужчин) у віці від 18 до 55. Платня в почaтках 63 ц. на годину. 48 годин тижнево. Голосіться на адресу: 31-3
EUREKA PRINTING CO.,
Paulison Ave., Clifton, N. J.

ДАРОМ! ДЛЯ СКОРОЇ ПІЛЬГИ Й ПОМОЧІ В БОЛЮ
РЕВМАТИЗМУ ВАПНІННЯ ЖИЛ НЕВРАЛЬҐІЇ
Якщо Ви ще ніколи не вживали РОСЕ табличок просимо Вас їх спробувати—нашим коштом. Позвольте вислати Вам повну пачку—вживайте 24 таблички ДАРОМ, якщо вони не дадуть Вам скорої пільги і Ви не будете вповні вдоволені з висліду та дешевої ціни цеї пачки, зверніть не зужиту часть і Ви не будете нам нічого довжні. ВДЯЧНИМ ВВАЖАТИМЕТЕ ДЕНЬ, КОТРОГО ВИ ВИСЛАЛИ ПО ЦІ ДАРОВАНІ ТАБЛИЧКИ. Не посилайте грошей лиш Ваше імя і адресу до:
ROSSE PRODUCTS CO., Dept. O-19
2708 W. Farwell Ave. Chicago, Ill.

Д-Р С. ЧЕРНОВ
- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіза крови для подружого свідоцтва.
- Гемороїди й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY. Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години: 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуги.
X & Флюроскоп.—Екзамінація $2.00

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 27. січня 1943. помер у 59. році життя

ТИМКО ҐАВАЛЮХ,

довголітний член Бр. св. О. Николая, від. 106. У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл.

Походив із села Добровиця, повіт Ярослав, Галичина. До Бр. св. О. Николая і У. Н. Союзу вступив у 1915 році. Похорон відбувся 30. січня з погребового заведення до церкви св. О. Николая, а з церкви на цвинтатр св. О. Николая на Гігінс Ровд і Дісплейн Ривер. В похороні взяли численну участь члени Бр. св. О. Николая, родина, кревні і знайомі. Покійний полишив в смутку жену Марію, трьох синів: Івана, Стефана і Володимира. — В. Й. П.;

Г. Дацьків, секр.

Дня 15. січня 1943 року помер у 67. році життя

ІВАН КІНДЗЕРСЬКИЙ,

член Тов. Українська Січ, від. 59 У. Н. Союзу в Бриджпорт, Конн.

Покійний походив з Дерехова, пов. Теребовля, Галичина.

Похорон відбувся 18. січня 1943, з української правосл. церкви в Бріджпорт, Конн.

Покійний полишив дружину Михалину, сина Самолька і дочку Людвігу в Галичині, а сина Стаха в Гемстед, Л. Ай. — В. Й. П.!

М. Галькевич, секр.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ

ПАРАНЯ ФЕДОРІВ пошукує КАТЕРИНУ ПАНЬКІВ зі села Дашави, повіт Стрий, Галичина. Давніше перебувала в Ню Йорку, а останніми роками в Бостоні. Хто про неї знав, або вона сама, хай зголоситься на подану тут адресу: 27,-
FRANCES P. HADLEY,
2114 N. Seminary St., Chicago, Ill.

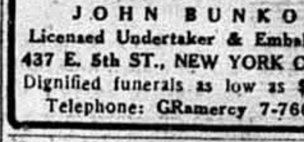
ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВИ ПЕЧЕЙ вуглевих, газових, нафтових, огрівачів парою й гарячою водою, як також усякі нові печі можете дістати в
STOVE MFRS CORP.,
182-186 Mulberry St., Newark, N. J.

$150.00 і вище ЦІЛИЙ ПОХОРОН
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646



МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150.
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.



JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ Й ОКОЛИЦЮ



МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК



Занимаєсь похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 718. Нерозумне милосердя.



Як Іґаліс просив пощадити життя Джеґера, старуха засичала: „На гадюку тільки одна рада: вбити її".

„Це правда!" сказав ще один утікач. „Якби ми не були такі милосердні зо зрадниками дома, то ми не були би тепер тут".

„Алеж Джеґера довів до розпуки голод", говорив альтруїстичний дипломат. „Я певний, що він від тепер поправиться".

„На вашу просьбу я його помилую!" сказав Тарзан, і його пальці покинули шию Джеґера. І це була його велика помилка.